

"بنام خداوند جان و خرد"

▶ درس چهارم، آغاز تاریخی فلسفه

اعضای گروه:

ملاحت زارع ، حسنا فضل زرنندی ، ریحانه حق شناس

پایه یازدهم دبیرستان دخترانه فرهنگ ۱۳

▶ کلاس ۱۱۳

"در یک رودخانه دوبار نمیتوان شنا کرد." (هراکلیتوس، ۵۰۰ پیش از میلاد)

شناخت آغاز اندیشه های فیلسوفانه و تفکرات فلسفی ← ریشه اندیشه های رایج در زمان حال

*دانش فلسفه ← عدم توانایی در تعیین آغاز زمانی و مکانی

قدیمی بودن و نابودی آثار تمدنی ← از بین رفتن اندیشه ها

تمدن های قدیمی مقدمه و پلکان تمدنهای جدید
←

ایران باستان، ناحیه ای فلسفه خیز و دارای حکیمانی خدا پرست

گزارش اجمالی سهروردی (فیلسوف اسلامی قرن ۶ ه.ق):

کیانیان: انسانهایی وارسته که ← اندیشه در حکمت و فلسفه

سلوک معنوی

پیش از یونان باستان ، هم زمان با یونان باستان و یا پس از آن

چین
هند
بین النهرین
مصر

*تمدنهای پیش از یونان باستان

*آثار بجا مانده حاکی از تفکر در مسایل بنیادی هستی ← اوپانیشادها ، متون متعدد هند

گاتاها سروده های زرتشت

علت اینکه یونان را مهد تفکر فلسفی می نامند ← نخستین مجموعه ها یا قطعه های به زبان فلسفی از یونان باستان است

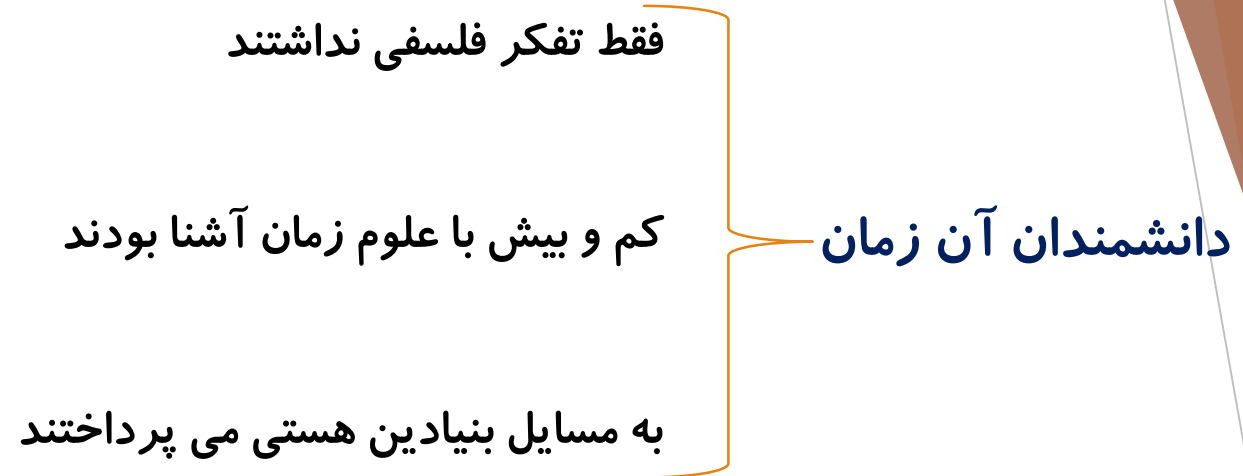
تفسیر جهان با روش عقلانی شکل گرفت → در یونان ← دانش فلسفه شکل گرفت

زادگاه فلسفه یونان ← ایونیا (ترکیه کنونی) که حدود ۶ قرن قبل از میلاد فلسفه پایگذاری شد

آنچه اندیشمندان نخستین را به خود مشغول می داشت

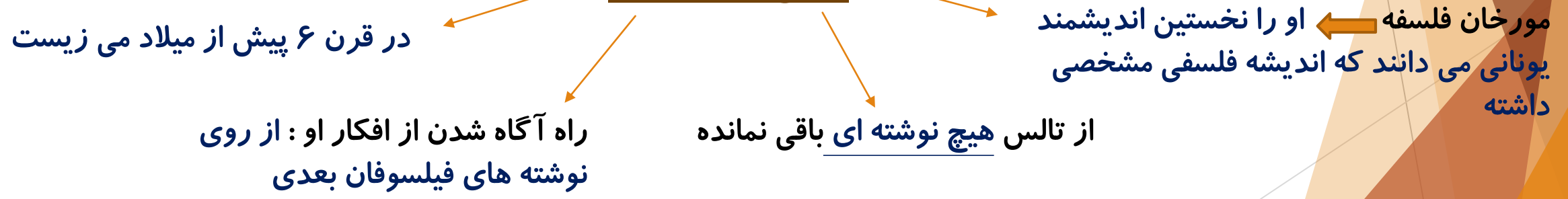

دگرگونی های پیوسته طبیعت (تلاش می کردند دگرگونی ها را تحلیل عقلانی کنند)

کلمه فیلسوف ← سقراط بر سر زبان ها انداخت

تالس (thales)

- تاریخ تولد و مرگ او مشخص نیست در سال ۵۸۵ قبل از میلاد کسوفی را پیش بینی کرد که در همان زمان رخ داد

دنبال یافتن مبدا تغییرات و دگرگونی ها بود ← **آب** را اولین **عنصر و پایه و اساس** چیزها میدانست

وقتی باران میبارد گیاهان
از زمین میرویند

همه چیز از آب ساخته شده آب
در درجات بالا بخار و در درجات
پایین منجمد

پس اینها هم حتما شکل دیگری از آب هستند

فیثاغورس (Pythagoras)

ریاضیات و با فلسفه و عرفان
درهم آمیخت و دستگاه فلسفی
عمیق بنا نهاد

از پایه گذاران فلسفه

پایه گذار ریاضی و هندسه

اولین کسانی هستند که خود را وقف **ریاضیات** کردند و **باعث پیشرفت** آن شدند

آنان اصول ریاضی را در تمام موجودات صادق دانسته

و **اعداد و اصول** آن را همان **عناصر اولی** همه موجودات می دانند

سخن ارسطو درباره او و پیروانش

فیثاغورس ← لفظ فلسفه را برای اولین بار به کار برد
واژه تیوری را به معنای امروزی به کار برد
واژه کیهان را برای جهان برای اولین بار به کار برد

هراکلیتوس (Heraclitus)

شهرت او در تاریخ فلسفه به دو دلیل
} وحدت اضداد
} تغییر و تحول دائمی جهان

سربالایی و سرپایینی
در کوه

پر و خالی در لیوان

وحدت اضداد ← معتقد بود اموری که باهم ضد هستند میتوانند باهم جمع شوند

وجود اضداد است که **جهان را میسازد** و گریزی از ستیز و تضاد نیست

تغییر و تحول دائمی جهان

نمیتوان در یک رودخانه
دوبار شنا کرد

همه چیز در سیلان و
حرکت هست

بر همه چیز فرمان میراند و
نمیتوان از آن گریخت

دگرگونی، قانون
کاینات و زندگی است

هیچ چیز ثابتی وجود
ندارد

پارمنیدس (Parmenides)

او عقاید فلسفی و فلسفه خود را ← به صورت شعر بیان میکرد

برای اولین بار به مفاهیم اصلی فلسفی (بودن = شدن) و (شدن = حرکت) توجه دقیق کرد و تفاوت را ذکر کرد

هستی و وجود حقیقتی ثابت است نه در حال حرکت و شدن ← برخلاف نظر هراکلیتوس

در جهان، نیستی راه ندارد و نمیتوان گفت (نیستی، هست) ← تناقض است

معتقد بود

ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبرو هستیم ← راه درک آن با حواس نیست با تفکر عقلی است

حواس ← مرتبه ظاهری جهان را نشان میدهد که مختلف و متغییر است

عقل ← میتوان به لایه باطنی و حقیقی هستی رسید که بدون تغییر و جاودانه است

این دانشمندان ← عموماً در قسمتی از آسیای صغیر بودند ← در آتن خبری از دانشمندان بزرگ نبود

مرکز نظریات گوناگون

به تدریج دیدگاه دانشمندان، آتن را تحت تاثیر قرار داد و آتن تبدیل به
و اختلافات فکری

نتیجه آراء و نظرات گوناگون و غالباً متضاد

غالب شدن نوعی تشویش
و نگرانی بر مردم

پراکنده شدن بذر بی اعتمادی
به دانش و اندیشه

نتیجه آشفته‌گی فکری ← ظهور دانشمندانی که منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه شدند

سوفیست‌ها

متضاد بودن سخن انیشمندان

سوفیست‌ها نظر دانشمندان را بیهوده میخوانند

عدم ارایه تفسیر درست از جهان توسط اندیشمندان

سوفیست‌ها

اصل حقیقت و واقعیت را
انکار میکردند

به جای رسیدن به حقیقت
هدفشان پیروزی بر رقیب
بود

به فن سخنوری روی آوردند
به جای آموزش علوم